

پیشگفتار

در حوزه اندازه‌گیری، ارزیابی، ارزشیابی و سنجش تعداد کتاب‌هایی که به فارسی ترجمه یا تألیف شده‌اند، نسبتاً زیاد است. دانشجویان و متخصصانی که با این حوزه‌ها سروکار دارند، چه در زمینه نظری و چه در زمینه کاربردی، به راحتی به متون آن حوزه‌ها دسترسی دارند. در خارج از کشور و در حیطه بین‌المللی هم وجود کتاب و مجلات زیاد نشان‌دهنده توجه به این حوزه‌هاست. مشاوره شغلی یکی از رشته‌ها و گرایش‌هایی است که با سنجش سروکار زیادی دارد. به نظر می‌رسد این رشته با کار پارسونز و در واقع با سنجش آغاز شده است و اکنون که نظریه‌های فرامردن در مشاوره شغلی ارائه شده‌اند، سنجش نه تنها ابزار تشخیص که ابزار مداخله نیز هست. انگیزه اصلی تألیف این کتاب نبود کتابی خاص برای دانشجویان و متخصصان مشاوره شغلی در ایران است. نگارش کتاب مدت زیادی طول کشید، زیرا نویسندگان به دنبال ترسیم نیم‌رخ جامع به منظور سنجش در مشاوره شغلی بودند.

کتاب با پایه‌های اصلی سنجش آغاز می‌شود که در تمام رشته‌ها مبنای کار محسوب می‌شود. سپس درباره تغییرهای محتوایی بحث می‌شود که در مشاوره شغلی سنتی مرسوم است و شیوه‌های سنجش هر کدام به طور مفصل ارائه می‌شود. متغیرهای محتوایی، یعنی سلامت روان، شخصیت، ارزش‌ها، رغبت، چشم‌انداز زمانی، هوش، هوش هیجانی، استعداد و پیشرفت، متغیرهایی هستند که مورد توجه همه متخصصان رشد شغلی است. برخی متخصصان از متغیرهای محتوایی عبور می‌کنند و سراغ متغیرهای فرایندی می‌روند. این متغیرها عبارت‌اند از: هویت شغلی، بلوغ شغلی، انطباق‌پذیری شغلی، آمادگی انتخاب شغلی و تصمیم‌گیری شغلی.

علاوه بر جهت‌گیری متمرکز بر نوع متغیر، نوع سنجش نیز متفاوت است. برخی متخصصان بر سنجش کمی و برخی دیگر بر سنجش کیفی تأکید می‌کنند؛ بنابراین، سنجشی با عنوان سنجش کیفی نیز به کتاب اضافه شده است تا این نوع جهت‌گیری را در برگیرد.

در این کتاب بر ساده‌نویسی و کاربردی بودن تمرکز شده است؛ بنابراین کمتر به جنبه‌های نظری پرداخته شده است تا مشاوران به صورت عملی بهتر بتوانند از آن استفاده کنند.

این کتاب می‌تواند زمینه خوبی برای بحث در حوزه سنجش در مشاوره شغلی تلقی

شود. از این رو، از همه اساتید و دانشجویان رشته مشاوره و رشته‌های مربوط تقاضا داریم با ارائه آراء و انتقادات خود بر غنای کتاب در چاپ‌های بعدی بیفزایند. ضمن تشکر از خداوند متعال بابت اعطای این فرصت، از سازمان محترم «سمت» سپاسگزاریم که با پیشنهاد تألیف کتاب موافقت و زمینه چاپ کتاب را فراهم کردند. همچنین قدردان زحمات اساتید و متخصصان حوزه سنجش و مشاوره شغلی در ایران هستیم.

با احترام
محمد رضا عابدی
لیلا حق شناس